

Vladimir Pirc, Zavod RS za šolstvo

PRIROČNIK ANIMIRAJMO!

- Brezplačna publikacija v elektronski obliki je objavljena v Digitalni bralnici Zavoda RS za šolstvo. Dostopno na <http://www.zrss.si/zalozba/digitalna-bralnica/podrobno?publikacija=127>.

Pri sistematičnem delu na področju kulturno-umetnostne vzgoje že desetletje vzorno medresorsko sodelujejo Zavod RS za šolstvo (ZRSS), Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) ter Ministrstvo za kulturo (MK).

Spomnimo se: konec leta 2013 je kot posledica kontinuiranega dela na področju kulturno-umetnostne vzgoje¹ izšlo delo **Igriva arhitektura**,² prvi priročnik za izobraževanje o grajenem prostoru pri nas, ki je namenjen otrokom v vrtcih in osnovnih šolah. Vsebinska izhodišča so nadgrajena z ustvarjalnimi delavnicami.

Pri založbi Zavoda RS za šolstvo je konec marca 2016 izšel e-priročnik *Animirajmo! Animirani film v vrtcu in šoli*, ki ga je pripravila skupina domačih strokovnjakov in ustvarjalcev animiranega filma.

Priročnik *Animirajmo!* smiselno nadgrajuje in po svoje konkretizira temeljni priročnik *Kulturno-umetnostna vzgoja*.

Na vprašanje o pomenu in ciljih priročnika je odgovor preprosto nazoren: s priročnikom želimo učiteljem in drugim uporabnikom olajšati dostopnost do informacij in postopkov za poučevanje in organizirano vodenje delavnice animiranega filma ter samostojno ustvarjanje. Gradiva, zbrana v priročniku, poljudno predstavljajo tako teoretične kot praktične pristope k animiranemu filmu, s čimer želimo bralcem uporabnikom olajšati vstop na to področje. Namen priročnika je celovito zajeti in prikazati različne procese, stopnje ustvarjanja ter možnosti uporabe animiranega filma. Vsako izmed poglavij obravnava katero od področij, kot so: animirani film kot umetniško delo, zgodovinski razvoj animiranega filma, tehnike animiranih filmov in postopki njihove izdelave, praktični primeri ustvarjanja animiranih filmov in animirani film kot pedagoško orodje.

Komu je priročnik namenjen?

Priročnik je v prvi vrsti namenjen strokovnim delavcem v vzgoji in izobraževanju pa tudi izvajalcem neformalnih izobraževanj in delavnic animiranega

¹ Kulturno-umetnostna vzgoja, področje na presečišču vzgojno-izobraževalnega in kulturnega sektorja, je v slovenskem vzgojno-izobraževalnem prostoru prvič opredeljena v Nacionalnih smernicah za kulturno-umetnostno vzgojo v vzgoji in izobraževanju (Smernice), ki jih je pripravila Razširjena skupina za kulturno vzgojo (strokovnjaki z različnih področij vzgoje in izobraževanja ter kulture), imenovana na Zavodu RS za šolstvo leta 2008. Ta strateški dokument, ki so ga spomladi leta 2009 potrdili in sprejeli vsi trije strokovni sveti v vzgoji in izobraževanju, predstavlja temelj kulturno-umetnostne vzgoje.

Smernice torej predstavljajo prvi del nacionalnega/državnega dokumenta o kulturno-umetnostnem sodelovanju med šolstvom in kulturo ter opozarjajo na pomen tesnega povezovanja kulture, znanosti in izobraževanja. Predstavljajo najširši dokument, bazo, na kateri je skupina ustvarjala operativni dokument, priročnik *Kulturno-umetnostna vzgoja* (spodaj).

Septembra 2009 je Razširjena skupina za kulturno-umetnostno vzgojo ustanovila osem področnih skupin za naslednja področja kulturno-umetnostne vzgoje: glasbeno umetnost, likovno umetnost, uprizoritvene umetnosti (gledališče in ples), film in avdiovizualno kulturo, intermedijske umetnosti, bralno kulturo ter kulturno dediščino in tehniško kulturo.

Skupine so na podlagi skupnih in usklajenih izhodišč konec leta 2011 pripravile priročnik *Kulturno-umetnostna vzgoja: priročnik s primeri dobre prakse iz vrtcev, osnovnih in srednjih šol*, ki združuje primere dobre šolske kulturno-umetnostne prakse za omenjenih osem področij.

Istočasno je izšla tudi dopolnjena in nadgrajena spletna različica priročnika: <http://www.zrss.si/kulturnoumetnostnavzgoja> [Digitalna bralnica]

Pri pripravi priročnika so sodelovali predstavniki Zavoda RS za šolstvo, šolskega in kulturnega ministrstva, slovenskih univerz, kulturnih organizacij in šol po vsej vertikali (učitelji praktiki).

Priročnik je namenjen učiteljem in umetnikom, učencem in njihovim staršem ter skrbnikom, šolam in kulturnim ustanovam, študentom, skratka vsem, ki se zavedajo pomena načrtnega razvoja kakovostne kulturno-umetnostne vzgoje.

² E-različica je na spletni povezavi: <http://www.zrss.si/pdf/igriva-arhitektura.pdf> [Digitalna bralnica]. Delo je usmerjalo in vodilo tričlansko uredništvo: mag. Nataša Bucik, Ministrstvo RS za kulturo, Nada Požar Matijašič, Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Vladimir Pirc, Zavod RS za šolstvo. Uredniki so nadaljevali delo, ki se je začelo s Smernicami.

filma. Dobrodošel pripomoček bo začetnikom in tistim, ki animirani film že poznajo in bi radi nadgradili svoje znanje. V priročniku ponujamo smernice za usposobitev posameznika za samostojno ukvarjanje z animiranim filmom.

V teoretskem delu se sprehodimo skozi zgodovino animiranega filma (v središču je predvsem razvoj domačega animiranega filma), spoznamo pomen animiranega filma za otroke in mladostnike, skozi svet optičnih igrač in s pomočjo nazornih ilustracij prikazujemo osnove filmske govorice, njene zakonitosti in specifične animiranega filma ter tudi različne tehnike animacije, pri čemer smo si snovalci priročnika prizadevali tudi nadgraditi in poenotiti strokovno terminologijo.

Praktični del predstavlja nekatere domače avtorje in njihova dela, dodane so smernice in napotki za izvedbo filmske vzgoje, predstavljeni so številni primeri dobrih praks (po merilih kakovosti in dostopnosti) in delavnic animiranega filma pri pouku z natančnimi navodili (oboje je prilagojeno različnim starostnim stopnjam). Priročnik prinaša tudi številne predloge za umestitev animiranega filma v vzgojno-izobraževalni proces.

Pripravo priročnika, ki je brezplačno dostopen v Digitalni knjižnici (Zavod RS Za šolstvo), so podprli tudi Slovenski filmski center RS, Ministrstvo za kulturo ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Saj za to gre – tudi ta priročnik naj soustvarja kulturno osveščena in estetsko občutljivega posameznika.

Že iz naslova priročnika se razodeva njegov namen: animirajmo. Vsebinska in didaktična zasnova se skladata.

Še to: vizualno je delo vsečno, k čemur pripomorejo med drugim estetske barvne risbe, slike, skice, fotografije, preglednice ...

Delo ustreza sodobnemu trenutku, na temelju preteklosti je usmerjeno v prihodnost slovenskega animiranega filma in osveščanju mladih – animirani film lahko zaradi izjemne razlagalne vrednosti tudi v srednji šoli univerzalno pojasnjuje zahtevnejše koncepte in vsebine na najrazličnejših področjih.

